

W GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny

Nr 38

Częstochowa, piątek 14 lutego 1947 roku.

Rok III.

Rada Bezpieczeństwa omawia sprawę rozbrojenia

NOWY JORK (PAP). — Otwarte we wtorek wieczorem posiedzenie Rady Bezpieczeństwa miało następujący porządek dzienny: 1) Przyjęcie porządku dziennego; 2) Rezolucja Zgromadzenia Generalnego w sprawie zasad reglamentacji i powszechnej redukcji zbrojeń oraz propozycje dotyczące zastosowania tych zasad; 3) Rezolucja Zgromadzenia Generalnego dotycząca sil zbrojeń Narodów Zjednoczonych; 4) ... wylosowany 31 grudnia ub. r. przez przewodniczącego komisji energii atomowej do przewodniczącego Rady Bezpieczeństwa, przekazał zająć statucie sprawozdanie komisji energii atomowej. Po przyjęciu porządku dziennego przewodniczący, delegat belgijski van Lagenhove, poinformował członków Rady o kontaktach jakie nawiązano w przeciągu ub. tygodnia, aby uzgodnić wspólny tekst, który zapożyczając główne punkty z różnych rezolucji przedłożonych Radzie, pozwoliłby na skróconą debatę, dotyczącą przyjęcia rezolucji w sprawie rozbrojenia. Tekst ten został odczytany członkom Rady. Jako pierwszy mówca zabrał głos delegat Stanów Zjednoczonych Austin, który powtórzył argumenty amerykańskie, iż komisja rozbrojeniowa nie powinna mieć prawa zajmowania się kwestią energii atomowej. Zastanawiając się nad przyczynami sprzeciwu Związku Radzieckiego wobec propozycji tego ograniczenia kompetencji komisji, delegat amerykański wyraził przypuszczenie, że widocznie rząd radziecki zamierza zgłosić w komisji rozbrojeniowej nowe propozycje, dotyczące broni atomowej. Stany Zjednoczone nie mogą tego przyjąć, gdyż ich zdaniem prace nowej komisji nie powinny być aż tak rozległe i sprawa energii atomowej powinna być zarezerwowana wyłącznie komisji atomowej. Delegat radziecki Gromyko oświadczył, że delegacja radziecka nie może przyjąć propozycji Stanów Zjednoczonych, by funkcje komisji energii atomowej ograniczono od funkcji komisji rozbrojeniowej. Odpowiadając na argumenty amerykańskie, że komisja rozbrojeniowa powinna się zajmować sprawą t. zw. rozbrojenia konwencjonalnym, mówca stwierdził, że rezolucja Generalnego Zgromadzenia z dnia 14 grudnia ub. r. nie zawiera niczego, co

wprowadziłoby jakieś rozróżnienie pomiędzy t. zw. rozbrojeniami konwencjonalnymi, a bronią atomową. Delegacja radziecka uważa, że próba U. S. A. w kierunku wprowadzenia rozróżnień wykracza poza ramy rezolucji Generalnego Zgromadzenia. Czemuż to, zapytał mówca, usiłuje się odwrócić naszą uwagę ku sprawom proceduralnym, takim jak kwestia stosunków pomiędzy komisją energii atomowej, a komisją rozbrojeniową. Zgromadzenie Gene-

ralne nigdy nie wysuwało takich kwestii i Rada Bezpieczeństwa nie ma prawa wprowadzania podobnych rozróżnień. Propozycja Stanów Zjednoczonych powoduje zbędny konflikt między dwoma organizmami ONZ i odwraca uwagę od głównego zadania — rozbrojenia. Następnie Gromyko omówił sprawę ujawnienia stanu wojsk, zaznaczając, że rząd radziecki pragnie uniknąć jakiegokolwiek zwłoki pod tym względem. Kończąc swe przemówienie

delegat radziecki podkreślił, że przyjęcie propozycji USA w sprawie ograniczenia kompetencji komisji rozbrojeniowej przeszkodziłoby zastosowaniu rezolucji Generalnego Zgromadzenia w sprawie zbrojeń. Gdybyśmy przyjęli propozycję Stanów Zjednoczonych, to nie tylko zaszkodziłoby nam, ale także naszym sojusznikom. Nie tylko zaszkodziłoby nam, ale także naszym sojusznikom. Nie tylko zaszkodziłoby nam, ale także naszym sojusznikom.

ZSRR pragnie zwiększyć udział mniejszych państw w przygotowaniu traktatu z Niemcami

LONDYN (PAP). — Na wtorkowym wieczornym posiedzeniu konferencji zastępców ministrów spraw zagranicznych delegat radziecki Gusiew zakomunikował, że delegacja radziecka postanowiła rozszerzyć swój projekt, dotyczący procedury, uwzględniając zwłaszcza w większym stopniu poglądy mniejszych państw i dostarczone przez nie dane. Dotychczas w sprawie tej istnieją znaczne różnice zdań pomiędzy ZSRR a innymi mocarstwami Wielkiej Czwórki. Gusiew zapowiedział, że delegacja radziecka za kilka dni złoży aneks do pierwotnego memorandum radzieckiego w sprawie procedury, który wyjaśni szczegóły stanowiska radzieckiego. Memorandum to wysunie propozycje wykonania na czas trwania konferencji moskiewskiej komisji, której zadaniem byłoby zasięgnięcie informacji i porad u innych państw sojusznicznych.

Zastępcy ministrów spraw zagranicznych rozpatrywali także projekt amerykański przedstawiony przez Murphy. Memorandum amerykańskie proponuje, by na następnej konferencji zastępców ministrów spraw zagranicznych w Moskwie, powołano do życia 4 podkomisje stałe i co najmniej 2 tymczasowe, w których mają zasiadać przedstawiciele mniejszych państw. Podkomisje te mają przejąć następujące zadania: 1) Opracowanie problemu struktury politycznej i zasad konstytucyjnych Niemiec. 2) Rozpatrzenie zagadnień terytorialnych.

3) Opracowanie zagadnień organizacji gospodarczej Niemiec i odszkodowań. 4) Rozpatrzenie sprawy rozbrojenia i demilitaryzacji, w szczególności zaś sprawy czasu trwania okupacji wojennej. W skład komisji mają wchodzić przedstawiciele Wielkiej Czwórki oraz mniejszych państw. Memorandum amerykańskie wysuwa też projekt wysłuchania postulatów i poglądów kompetentnych władz niemieckich i rzeczoznawców, a więc wobec braku rządu centralnego przywódców uznanych partii demokratycznych, związków zawodowych i przedstawicieli rządów prowincjonalnych. Co się tyczy sprawozdań dla konferencji moskiewskiej, to w myśl kompromisowej propozycji francuskiej, zbliżonej do propozycji radzieckiej, postanowiono, że poglądy wszystkich państw sprzymierzonych mają być przedstawione w porządku alfabetycznym w skrótnych, opartych na złożonych przez nie memorandumach, ale bez bezpośredniego cytowania memorandum.

LONDYN. (BBC obsł. wł.) — Na ostatnim posiedzeniu zastępców ministrów spraw zagranicznych czterech mocarstw do sprawy Niemiec delegat radziecki Gusiew zapowiedział wnieście poprawki do memorandum Związku Radzieckiego w sprawie traktatu pokojowego z Niemcami. Treścią poprawki, która delegat radziecki przedstawi swym kolegom na jednym z najbliższych posiedzeń, jest sprawa zwiększenia udziału mniejszych państw sojusznicznych w przygotowaniu traktatu z Niemcami. Zwiększo-

nie to winno nastąpić drogą zrewidowania poglądów wielkich mocarstw przez konsultacje z przedstawicielami mniejszych państw oraz wyczerpujące wyjaśnienia z ich strony. Jak wiadomo w roku ubiegłym na konferencji paryskiej w sprawie traktatów z satelitami; osi mniejsze państwa miały jedynie prawo wyrazić swoją zgodę lub sprzeciw w odniesieniu do decyzji wielkich mocarstw.

Delegat amerykański na konferencji zastępców zaproponował utworzenie czterech stałych komisji do opracowania poszczególnych części traktatu pokojowego z Niemcami. Pierwsza z tych komisji zajęła by się kłauzulami politycznymi, druga terytorialnymi, trzecia gospodarczymi i czwarta rozbrojeniem. Inny projekt amerykański przewiduje aby w miesiąc po konferencji moskiewskiej zastępcy zebrałi się ponownie celem opracowania pierwszej redakcji traktatu pokojowego z Niemcami i aby do współpracy zaprosili 18 mniejszych państw sojusznicznych.

Wyrok w procesie lubelskim

WARSZAWA (PAP). — Wojskowy Sąd Rejonowy w Lublinie wydał wyrok w sprawie 7-tych oskarżonych, którym m. in. doświadczone informacje korespondenta angielskiego pisma "Sunday Times" Jana Derck Selby. Józef Śmiech został skazany na łączną karę 15 lat więzienia, Stefan Kwaśniewski — 12 lat, Zygmunt Harewicz — na karę śmierci, Jan Płatkowski — na 10 lat, Janusz Kafmierzczak, szofer i tłumacz Selby'ego, za kilkakrotne skontaktowanie tegoż z nielegalnymi organizacjami — na 3 lat więzienia Urszula Grabowska, administratorka Władzina, na terenie którego odbyło się spotkanie Selby'ego z przedstawicielami WIN i UPA, skazana została na 5 lat więzienia. Barbara Kurnatowska za nawiązanie kontaktu między Selby'm a podziemiem — na 3 lata więzienia.

Zebranie w ambasadzie R. P. w Belgradzie

BELGRAD (PAP). — W ambasadzie R. P. w Belgradzie odbyło się zebranie Polonii belgradzkiej. Po zapoznaniu obecnych z oświadczeniem Prezydenta Bieruta o dr Kordia, uczestniczka walk partyzanckich w Jugosławii, zaproponowała wysłanie Prezydentowi Bierutowi telegramu z zapewnieniem głębokiej miłości dla demokratycznej Polski; oraz obietnicą kontynuowania wysiłków nad pogłębieniem przyjaźni polsko-jugosłowiańskiej. I

W przededniu zawarcia unii celnej Holandia — Luksemburg — Belgia

LONDYN. (BBC obsł. wł.) — Rokowania na temat unii celnej pomiędzy Holandią, Luksemburgiem i Belgią dobiegają końca. Sekretarz generalny unii celnej podał do wiadomości, że wspólna taryfa celna dla wszystkich trzech państw została już opracowana i wkrótce będzie przedstawiona ich zgromadzeniu narodowemu do ratyfikacji.

Odezwa

Polskiego Związku Zachodniego

WARSZAWA (PAP). — Zarząd Główny Polskiego Związku Zachodniego zwrócił się do wszystkich Polaków w kraju: za granicą z odezwą, zaznaczającą na wstępie, że naród polski, który utracił z winy Niemców 6 milionów swych synów, z uczuciem najgłębszego zadowolenia przyjął do wiadomości memorandum Rządu Polskiego w sprawie traktatu pokojowego z Niemcami. — Naród polski wyraża przekonanie, że wyeliminowanie niebezpieczeństwa nowych agresji niemieckich i zapewnienie миру, pokoju i bezpieczeństwa wszystkim narodom pokój milującym — winno opierać się o uchwały w Poczdamie. Wyliczywszy odszkodowania, jakie Polska powinna otrzymać za poniesione straty i szkody materialne, odezwa kończy się stwierdzeniem, że propo-

zycja Rządu Polskiego podpisania traktatu w sprawie Niemiec w ruinach Warszawy posiada pełne poparcie narodu polskiego.

Nowe czechosłowackie noty protestacyjne

PRAGA (PAP). — Jak donosi agencja CTK, przedstawiciel Czechosłowacji w Sojuszniczej Komisji Kontrolnej w Budapeszcie wroczył rządowi węgierskiemu dwie noty protestacyjne. Jedną z tych not oskarża węgierskie ministerstwo spraw zagranicznych o mieszanie się w sprawy wewnętrzne Czechosłowacji z okazji zastosowania dekretu w sprawie rekwizycji sił roboczych. Druga wypowiedzi się przeciw przeszkodom ze strony władz węgierskich przy wykonaniu układu w sprawie wymiany ludności podpisanego przez Zw. Radziecki.

O uratowaniu skazańców greckich

LONDYN (PAP). — Z Aten donosi agencja Reutersa, że zjednoczenie partii lewicowych EAM kontynuuje wysiłki, zmierzające do uratowania od kary śmierci 5 młodych powstańców greckich. Organizacja EAM wystosowała petycję do komisji śledczej ONZ, wysuwając argument, że młodzi skazańcy mogliby złożyć bardzo cenne dla komisji zeznania. Komisja ONZ na posiedzeniu, które

trwało 4 godziny postanowiła zbadać tę sprawę. Rzecznik komisji wyjaśnił, że jakkolwiek komisja nie zamierza na razie interweniować u rządu greckiego, to jednak sam fakt, iż komisja postanowiła wdrożyć w tej sprawie wstępne dochodzenie powinien skłonić rząd grecki do zawieszenia wykonania egzekucji do czasu zaimprowizacji komisji powołanej przez Związek Radziecki.

Brytyjskie wojsko i marynarka zmobilizowane do walki z mrozem

LONDYN. (BBC obsł. wł.) — Wojsko i marynarka wojenna Wielkiej Brytanii pomagają w zwalczaniu kryzysu węglowego. Oddziały wojska zostały skierowane do zaśnieżonych okolic celem oczyszczenia torów kolejowych, uwolnienia ze śniegu i lodu węzła przygotowanego w miejscach zsypania do odstawy na kolej lub kolejną na miejsce właściwego przeznaczenia. Marynarka brytyjska pomaga w transportowaniu węgla drogą morską. Mobilizacja żołnierzy i marynarzy do walki z zimowym wrogiem nr. 1 Wielkiej Brytanii okazała się koniecznością. Na 25 obszarze wyspy brytyjskiej elektryczność, mimo zastosowania ograniczeń w dopływie prądu, z trudem tylko mogły wyprodukować

potrzebną ilość kwh. Ograniczenia w zużyciu prądu zostały rozciągnięte na cały obszar Wielkiej Brytanii za wyjątkiem północnej Szkocji. W dniu wczorajszym na skutek nowych obfitych śniegów w Szkocji i północnej Anglii wydobyty z kopalni węgla pozostał na miejscu, gdyż odtransportowanie go okazało się niemożliwe. Wskutek tego o północy uległa dostawą przeszło pół miliona ton węgla. W okowach lodu na szlakach wodnych transportu węglowego uwieczono przeszło milion węgla. 7 węgla glek miota się na falach morskich — do portu londyńskiego zawinąć one mogą w najlepszym wypadku z 48 godzinnym opóźnieniem.

W dniu wczorajszym wiele po-

ciągów pasażerskich w Wielkiej Brytanii utknęło w śniegu. Meteorolodzy brytyjscy zapowiadają nową falę silnych mrozów i śniegów w ciągu najbliższych dni. W ślad za nimi nastąpić mają dalsze kroki oszczędnościowe ze strony brytyjskiego ministerstwa paliwa i energetyki.

NOWY JORK (PAP). — Były gubernator stanu Nowy Jork i były dyrektor naczelny UNRRA Lehman przesłał do prezydenta Trumana telegram, domagający się niezwłocznego wysłania znacznej ilości węgla do Anglii.

Demobilizacja w Jugosławii
BELGRAD (PAP). — Radio belgradzkie ogłasza rozkaz marszałka Tito w sprawie demobilizacji niektórych roczników armii jugosłowiańskiej.

